

Holocaust

De geschiedenis werkplaats hoofdstuk 3.4

havo 3

Positie van Joden vóór 1933

- Rond 1800: gelijke burgerrechten
- Gewone burgers met eigen godsdienst
- Antisemitische vooroordelen bleven bestaan
- Ontstaan door beroepsbeperkingen

Antisemitisme

- Joden waren gewone burgers met een eigen godsdienst.
- ± 500.000 Joden in Duitsland vóór 1933 (<1%).
- Al eeuwen vooroordelen tegen Joden (woekeraars, geen “eerlijk werk”).
- De nazi's versterkten en radicaliseerden dit antisemitisme.
- Hitlers rassenleer:
 - Jodendom = ras
 - Tegenovergesteld aan het Arische ras
 - Joden zouden Duitsland ondermijnen
- Propaganda zorgde ervoor dat veel Duitsers dit gingen geloven.

Vernietigingskampen

- Gebouwd in Polen (o.a. Auschwitz, Sobibor)
- Deportaties via doorgangskampen
- Transport in afgesloten goederenwagons

Gevolg

- ± 6 miljoen Joden vermoord
- Holocaust = Grieks: brandoffer
- Joodse term: Sjoa (ramp)

Vervolging van Joodse Duitsers (vanaf 1933)

Maatregelen

- Discriminatie en uitsluiting:
 - Ontslag van Joodse ambtenaren
 - Verbod op openbare gelegenheden
 - Boycot van Joodse winkels

Discriminatie → Uitsluiting → Geweld → Volledige isolatie			
1933	1935	1935	1941
• Begin van de vervolging • Hitler komt aan de macht • Eerste discriminerende maatregelen	Rassenwetten	Kristallnacht • Vernieling van synagogen en Joodse winkels • ± 30.000 Joden afgevoerd naar concentratiekampen	Verdere isolatie • Verplichte gele Davidsster (Duitsland en Polen)

Rassenwetten

Rassenwetten:

- Omdat Joden als ras werden gezien, konden zij nooit meer bij Duitsland horen.
- Verbod op:
 - huwelijk tussen Joden en Duitsers
 - seksuele relaties tussen Joden en Duitsers

Aankomst

- Ouderen, kinderen, zieken → gaskamers
- Sterke mannen/vrouwen → dwangarbeid

Joden in Nederland

Voor de oorlog

- ± 140.000 Joden (60% in Amsterdam)
- ± 20.000 Duitse Joodse vluchtelingen

Maatregelen

- 1940: Ariëverklaring
- 1941: na Februaristaking strengere regels
- Inleveren bezittingen
- Verbod op openbare plekken
- Aparte scholen (na zomer 1941)
- Mei 1942: gele ster verplicht

De moord op Joden in Europa (genocide)

Doel = Europa jodenrijk maken

Vanaf 1941

- Besluit tot genocide
- Massa-executies in:
 - Oost-Polen
 - Baltische staten
 - Wit-Rusland
 - Oekraïne
- SS-eenheden + lokale antisemieten

Andere vervolgte groepen

- Roma en Sinti
- Homoseksuelen
- Jehova's getuigen
- Gehandicapten

Deportatie

- Oproep voor “werk in het oosten”
- Via Westerbork → Auschwitz / Sobibor
- Politie kreeg kopgeld voor arrestaties

Cijfers

- 107.000 Joden gedeporteerd
- 5.000 teruggekeerd
- < 20.000 overleefden door onderduik

Anne Frank

- Onderduik Achterhuis (1942–1944)
- Dagboek Het Achterhuis
- Symbool van de Holocaust